

Võ thăm lữ đoàn chiến đấu Dakto, Tân Cảnh, Kontum năm xưa

Tác Giả: Gia Minh, phóng viên đài RFA
Thứ Tư:, 04 Tháng 8 Năm 2010 04:35

Khi tàn cuộc chiến, những vùng đất chết tởng là mỏ chôn hàng ngàn chiến sĩ hai bên, sau những trận đánh ác liệt nhất trong chiến tranh, cũng từng hồi sinh.

Ngươi biết mình ai mà chúng biết các địa danh Dakto, Tân Cảnh, KonTum. Các nơi đó, nay đã ra sao? Gia Minh mời quý vị thăm lữ đoàn vùng chiến đấu năm xưa.

Vùng đất núi Charlie

Hôm không mấy ai sinh sống tại miền Nam trong suốt cuộc chiến chưa một lần nghe một bài hát theo ca từ da dít của bất kỳ "Ngươi biết núi Charlie" do nhạc sĩ Trần Thiện Thanh sáng tác. Ý tưởng của bài hát xuất phát từ sự ra đi của một tiểu đoàn trẻ tuổi dù trong một trận đánh ác liệt hồi năm 1972.

Nơi đó đã đi vào lịch sử cuộc chiến Việt Nam, vùng đất núi Charlie, đó là nơi được tác giả Phan Nhật Nam trong tác phẩm "Mùa hè đất lửa" mô tả 'là tên quân sự để gọi một cao địa nằm trong chuỗi cao địa chạy quanh vùng Tân Cảnh, Kontum. Charlie hay Cối cách hay Cối núi cao không quá 900 thước nhìn xuống thung lũng Sông Pô cô và đường 14, đông bắc là thị xã Tân Cảnh, với 12 cây sồi được chim bay, đông nam là Kontum, thị trấn cực bắc của Tây Nguyên'.

Ngươi nghe cảm nhận từ bài hát không chỉ là câu chuyện của một người lính chiến mà là biểu tượng cho những người lính ra trận và phải xả thân vì bom đạn trong một cuộc chiến khốc liệt nhất lịch sử của một người dân Kon Tum từng sống trong những ngày tháng khốc liệt đó: "Chiến tranh đã đi rồi, ngày nào cũng có người chết mang về và dân chúng Kon Tum sống trong lo

Võ thăm lòi nhợng chiợn đợa Dakto, Tân Cợnh, Kontum năm xợa

Tác Giả: Gia Minh, phóng viên đài RFA
Thứ Tư, 04 Tháng 8 Năm 2010 04:35

âu, không ai dám xây đợng nhà cợa mà tợ tợ chợ là tợ m bợ”.

Đợc Đợu Lâu

Tuy ác liợ tợ n thợ, đợu tích cợa chiợn tranh đợợc bàn tay con ngợợi tợ sau nhợng ngày loợ n lợc năm 1975, trợ vợ thu đợn và sợp xợp đợ tợ o lợp nợi cợ ngợ mợi. Tợi nhợng nợi tợ ng đợn ra nhợng trợn đánh ác liợ tợ hay là vợ trí chiợ n lợợc quan trợng đợi vợi hai phía, nay xuợ tợ hiợ nhợng công trình tợợng niợm.

Ra khợi Kontum đợi vợ hợợng Dakto- Tân Cợnh, tợi con đợc mà ngợợi dân đợ tợ tên nghe khá rợng rợn là Đợc Đợu Lâu có hai đài tợợng niợm: mợ tợ mợi mợ tợ cũ. Cái mợi xây gợn đây là đài mang tên Đợ cao 601, đợi đợn bên kia con đợợng là miợu cô hợ n đợợc lợp lên tợ trợợc năm 1975. Miợu thợ nhợng vong linh chợ t oan khi đợ qua đợn đợợng đợc mà hai phía cợ chiợ m cho đợợc đợ kiợ m soát thợ xã Kontum thợi bợ y giợ.

Ngoài hai mợc tợợng niợm mợy, nay nhiợu nhà cợa đợợc đợng lên trên nhợng ngợ n đợi quanh đợ và màu xanh cây cợi cũng đợ m xuyợ t vợi đợ tợ núi đợi Tây Nguyên. Không chợ ngợợi bợ n đợa mà dân tợ nhợng vùng khác cợa đợ tợ nợợc cũng đợn đợ sinh sợ ng tợi các khu đợ nh cợ mợi. Mợ tợ bợ n trợ cùng cha mợ tợ miợ n bợc vào tợ nh Kon Tum sinh sợ ng sau chiợn tranh cho biợ tợ công viợc thu đợn khi hợ đợn vùng đợ tợ mợi.

Sợ xe tăng và vô sợ chiợ n cợ đợợc cho biợ tợ ng rợi rác khợp vùng Dakto- Tân Cợnh, nay chợ còn lợi trong bợo tàng hay đợ đài tợợng niợm chiợ n thợ ng ngay tợi trung tâm thợ trợn Dakto. Mợ tợ trong hai chiợc tăng đợ tợ trên bợ đợ tợợng niợm cũng là mợ tợ chợ ng nhân lợ ch sợ đợợc đợ vào âm nhợc miợ n bợc Viợ t Nam qua bài hát ‘Năm Anh em trên mợ tợ chiợc xe tăng’.

Tợ ng đợợc xem là biợu tợợng hào hùng cợa chiợn tranh nay tính logic cợa bài hát đợợc tiợ tợ : loợi tăng vợa nói chợ có bợ n ngợợi vợ n hành thợi; thợ nhợng ngợợi nhợc sĩ không thợ ví bợ n anh em nhợ bợ n ngón tay nên sáng tác thêm ra mợ tợ ngợi nợa. Sợ thợ tợ ch sợ đợợc nói lợi cho ngợợi nghe và tuợ phán xét cợa mợi ngợợi trợợc nhợng cách thợc đợn giợi sợ viợc theo ý cợa ngợợi làm nhợc hay viợ tợ sợ. Ngợợi dân Kon Tum kợ vợ đợu đợ: “Tác giợ Doãn Nho không thợ ví bợ n ngợợi lợi tăng nhợ bợ n ngón tay trên mợ tợ bàn tay nên đành thêm thành năm”.

Sân bay Phợng Hoàng

Ra khợi thợ trợn Dakto, đợn Sân bay Phợng Hoàng là vùng đợi Charlie hiợn rõ trợc mợt. Sân bay dài 2 cây số vợn còn nợm trong số quợn lý cửa quân đợi nhân dân Viợt Nam nhợng dân thợng vợn có thợ đi qua và đợng xe lợi đợ nhìn đợng băng cũ. Khuợt xa khợi đợng lợ mà trợc kia có ký hiợu 514, nay là mợt doanh trợi quân đợi khá lợn.

Theo dân chúng đợa phợng thì đó là mợt căn cợ chiợn lợc nên không ai đợc đợn gợn. Tuy vợy, nhợng vùng đợt quanh đó nay đợc nhiợu ngợi khai khợn đợ canh tác dù rợng đợ màu mợ cợa đợt không thợ nào sánh đợc vợi nhợng vùng thuợc tợnh Gia Lai hay Daklak cũng thuợc vùng Tây Nguyên đợt đợ bazan.

Tợng tợnh nhợng vùng mợi tợo lợp sau ngày chiợn tranh, ngợi Viợt luôn bám lợy vợ đợng đợ cợt nhà cợa. Mợt tiợn đợc theo tuyợn đợng đi tợ Dakto qua huyợn Ngợc Hợi đợn thợ trợn Pleikợn rợi rác mợc lên nhiợu căn nhà bán kiên cợ.

Đợn phợ huyợn thì hình ợnh đó rõ nét hợn tuy rợng mợt đợ chợa dày đợc nhợ nhợng khu trung tâm cợa các phợ thợ miợn xuôi; nhợng trong tợng lai không xa thợ trợn Pleikợn cũng số sốm uợt vì đây là đợu mợi đi vợ Đà Nợng ợ phía bợc, cũng nhợ là đợm đợu tợ hợng cợa khợu Bợ Y, ngã ba Đông Dợng đi vợ các tợnh miợt biợn khác.

Tợ thợ trợn Pleikợn, tuyợn đợng 18 đợn vợ hợng ngã ba biên giợi Cam Bợt - Lào- Viợt Nam. Khu này đã hình thành vợi mợt số công trình nhà cợa và cợ số hợ tợng tợt không kém gì nhợng đợn đợng mợi đợc xây đợng khác khợp nhiợu nợi tợi Viợt Nam.

Cợa khợu quợc tợ Bợ Y

Đợc tợ ngã ba biên giợi ngợc lên đợn đợn cợa khợu quợc tợ Bợ Y, hình đợng cợa mợt khu thợng mợi dù chợa đợc đợnh hình rõ nhợng nhợng đợng mợ rợng và khu qui hoợch báo trợc mợt khu buôn bán giao thợng số ra đợi trong tợng lai.

Võ thăm lữ i nhợ ng chiợ n đợ a Dakto, Tân Cợ nh, Kontum năm xợ a

Tác Giả: Gia Minh, phóng viên đài RFA
Thứ Tư, 04 Tháng 8 Năm 2010 04:35

Đợ t đại tợ i vùng biên giới i ợ y nay không còn là đợ t bợ hoang ‘khợ ho cợ gáy’ mà trợ thành vàng, ngợợ i dân thợợ ng khó mà mua đợợ c nhợ lợ i cợ a ngợợ i dân Kontum cho biợ t: “Đợ t lợ m, đợ t đó đã có chợ hợ t rợ i”.

Khu Cợ a Khợ u Bợ Y đã đi vào hoợ t đợợ ng đợ đợ a sợ n phợ m gợ t đợ t Lào đợ n các cợ ng ợ miợ n xuôi Viợ t Nam đi đợ n nhợ ng nợ i khác trên thợ giới, và trong tợợ ng lai sợ chuyợ n tợ i nhợ ng lợ i hàng tiêu dùng tợ Viợ t Nam sang đợ t Lào và có thợ đi xa hợ n nợ a. Tuy nhiên cho đợ n nay hoợ t đợ ng đó chợ a đợợ c nhợ n nhợ p vì tin nói là phía bên Lào vợ n chợ a hoàn chợ nh cợ a khợ u cợ a hợ .

Nhợ ng tuyợ n đợợ ng mợ i xây đợợ ng cũng nhợ nhợ ng con đợợ ng cũ đợợ c nâng cợ p nhợ mợ ng đợợ ng 14, tuyợ n đợợ ng 18, hợ thợ ng đợợ ng Hợ Chí Minh giúp đợ m lợ i sợ hợ i sinh cho nhiợ u vùng xâu, vùng xa cợ a tợ nh Kontum sau bao năm tháng chiợ n tranh và khó khăn cợ a sợ đi lợ i.

Nhợ ng con đợợ ng mợ i còn giúp cho nhợ ng ngợợ i xợ a tợ ng đợng quân hay tham gia nhợ ng chiợ n trợ n tợ i vùng Dakto- Tân Cợ nh có thêm phợợ ng tiợ n đợ trợ vợ nhợ ao ợợ c đợợ c nhợ c sĩ Trợ nh Công Sợ n tợ ng nói lên khi chiợ n sợ còn ác liợ t ợ Viợ t Nam: ...Khi đợ t nợợ c tôi thanh bình tôi sợ đi thăm...

Tim lợ i kợ niợ m xợ a

Đó không chợ là ao ợợ c cợ a ngợợ i Viợ t thuợ c cợ hai phía mà còn cợ a nhợ ng lính chiợ n Mợ tợ ng có thợ i đợợ c đợ u đợợ ng đợ n chiợ n đợ u ợ Dakto- Tân Cợ nh. Tây Nguyên tợ ng bợ nhà cợ m quyợ n Hà Nợ i đợng cợ a đợ i vợ i ngợợ i phợợ ng Tây, nhợ ng trong nhợ ng năm gợ n đây mợ t sợ cợ u binh Hoa Kợ đã đợợ c phép đợ n đợ thăm lợ i nhợ ng nợ i xợ a hợ tợ ng đợ t chân đợ n.

Và cũng nhợ bao ngợợ i khác khi đợợ c trợ vợ vợ i miợ n kợ niợ m thì cợ m xúc bợ i hợ i xúc đợợ ng là đợ u không thợ tránh khợ i. Ngợợ i dân Kon tum thợợ ng tiợ p xúc vợ i nhợ ng đợan cợ u binh trợ lợ i chiợ n trợợ ng xợ a kợ lợ i nhợ ng trợợ ng hợ p mà anh đã gợ p: “Nhiợ u ngợợ i cợ m đợợ ng đã khóc, có ngợợ i mang hoa quợ đợ n phúng đợ u bợ n bè đã nợ m xuợ ng”.

Nhợ ng ngợợ i trợ lợ i không chợ mợ c đợch tìm lợ i kợ niợ m xợ a, bày tợ tình cợ m đợ i vợ i nhợ ng bợ n bè không may đã khuợ t mà hợ còn muợ n phợ i thợ c hiợ n mợ t cợ chợ nào đó đợ gợp phợ n xoa

Vụ thăm hỏi và nhúng chiêng ở Dakto, Tân Cảnh, Kontum năm xưa

Tác Giả: Gia Minh, phóng viên đài RFA
Thứ Tư, 04 Tháng 8 Năm 2010 04:35

Đu nhúng hủ u quố cố a cuố c chiế n. Nổ i mà hủ thố ng đố n sau khi thăm chiế n đố a cũ là nhúng cố sủ tủ thiế n nhủ cô nhi viế n trong vùng. Mổ t nủ tu phủ trách cô nhi viế n Vinh Sủ n 1 tủ i ngoổ i ô Kontum cho biể t nhúng vủ t đố ng mà cố sủ nhủ n đố c tủ nhúng vủ khách phố ng xa. Hủ thố ng đố n cho các cháu bút vủ ...

Tủ nh Kon Tum dù đang đố c xây đố ng vủ i nhúng tuyế n đố ng trong mố ng lổổ i quố c gia, dù có mổ t sủ đố án phát triế n vủ cây công nghể ếp, chủ biể n gủ , rủ i các chố ng trình phát triế n nông nghiể p, các loổ i đố c phố m quố cố a vùng núi Ngố c Linh nhủ Sâm khu V, và nhúng loổ i đố c phố m quố hiể m khác; nhúng Kontum vủ n còn là mổ t tủ nh nghèo trong cố nố c. Ông Nguyế n Đố c Dũng, đố i biể u quố c hủ i tủ nh Kon Tum thủ a nhủ n: “Đây là tủ nh còn nghèo khó”.

Vùng miể n núi xa xôi, trong thủ i chiế n đố c xem trố ng nhủ vào vủ trí chiế n lổổ c cố a nó, nay trong thủ i bình đố ng củ n phủ i chủ a lành vủ t thố ng cũ. Theo lủ thố ng, bủ n thân ngổổ i bủ thố ng biể t rủ t rổ mố c đố đố n mà vủ t thố ng gây ra cho mình, hủ hiể u củ n phủ i đố c chủ a trủ ra sao.

Tuy nhiên chủ có bác sĩ giổ i mủ i giúp chủ a trủ vủ t thố ng liể n da, không biể n chủ ng lúc trái gió trủ trủ i và đố lành lủ n cố a vủ t thố ng thủ t thủ m mủ khiế n ngổổ i ngoài nhìn vào không thủ biể t chủ da thủ t ổ y đố ng thố ng tủ n.

Gia Minh, phóng viên đài RFA